

Nederland loopt achter

Frits van Dam

Waarom krijgen *therapeutic touchers* (handopleggers), aroma- en fytotherapeuten niet de plaats in de gezondheidszorg die ze toekomt? Dat vragen tien Nederlandse instituten verenigd in het Forum Complementaire zorg, zich in een recent uitgekomen rapport* af. Want heeft het Van Praag Instituut niet tot heil van veel patiënten duizenden verpleegkundigen de kunst van het handopleggen bijgebracht en heeft het Helen Dowling Instituut (HDI) niet door twee studenten laten uitzoeken hoe heilzaam gezichtsmassage kan zijn?

Is er niet een prachtig rapport in de maak van de Stichting Maia over aromatherapie en massage in een verpleegtehuis? En al die hulpverleners dan die complementaire zorg als een verrijking ervaren van hun beroepsmatig handelen, om nog maar niet te spreken van al die tevreden patiënten. Daar kun je toch niet om heen? Zouden ziektekostenverzekeraars niet in de rij moeten staan om complementaire zorg te vergoeden en ligt er geen taak voor het Ministerie van VWS en de grote derde geldstroom fondsen om eindelijk eens de complementaire zorg financieel te ondersteunen? Nederland loopt op het gebied van de complementaire zorg duidelijk achter op andere Europese landen en de Verenigde Staten. Het is hoog tijd dat daar iets aan gaat gebeuren, aldus het rapport.

Het Forum Complementaire Zorg bestaat uit het Van Praag Instituut, bekend van cursussen *therapeutic touch* (handopleggen) voor verplegenden en verzorgenden; het Mondriaan college een HBO-opleiding al jaren actief op het gebied van complementaire zorg en dit jaar genomineerd voor de meester Kackadorisprijs. Uiteraard maakt ook het Helen Dowling Instituut (HDI), deel uit van het Forum. De eerste auteur van het rapport, dr. Adriaan Visser is senioronderzoeker bij het HDI. Het HDI was vroeger beroemd om z'n revolutionaire ideeën over kanker maar heeft een nieuwe niche gevonden in de aromatherapie, massage, creatieve therapie en de psychosociale begeleiding. Het HDI dat zich afficheert als wetenschappelijk instituut, is er nog nooit in geslaagd om over dit onderwerp ook maar één artikel in een *peer reviewed* tijdschrift te krijgen. Ook lid van het forum is de stichting Maia. De stichting Maia wil: "een aanvulling geven op de verworvenheden van de moderne geneeskunde, door het stimuleren van de Hermes-achtige aspecten van de zorg, met aandacht voor de persoon en de ziel". Voorzitter van het bestuur van Maia is de ex-voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Chirurgie en Deepak Chopra-leerling Piet Leguit. Daarnaast maken nog de

Antroposofische verpleegkundigen, de Stichting Natuurgeneeskunde en het zorgcentrum Bernardus deel uit van het Forum Complementaire zorg.

In de nota wordt een warm pleidooi gehouden voor aandacht voor implementatie, onderwijs, voorlichting en onderzoek op het terrein van de complementaire zorg in Nederland. Er is vooral behoefte aan onderzoek naar de effecten van massage, *therapeutic touch* (handopleggen) aromatherapie, muziektherapie en creatieve therapie. Daar is geld voor nodig en dat wil het Forum weghalen bij ZON-MW, het ministerie, de ziektekostenverzekeraars en derde geldstroom fondsen. Veel kans geef ik ze niet. Els Borst schreef toen ze nog minister van VWS in een brief aan de VtdK (*Actieblad* mei 2002) dat zij niet gelukkig was met het besteden van subsidiegeld aan de door de VtdK genoemde complementaire 'behandelingen'. Door een ongelukje was aan de verpleegkundige Werkgroep Complementaire Zorg namelijk een subsidie toegekend. En dat de huidige minister Hoogervorst ook niets moet hebben van dit soort kwakzalverijen heeft hij meer dan eens laten blijken. ZON-MW heeft een goed *peer review* proces en de derde geldstroom fondsen zullen in deze barre financiële tijden ook wel uitkijken hun geld aan kwakzalverijen te besteden. Alleen van de ziektekostenverzekeraars ben ik niet zeker, die doen wel meer rare dingen. Doordat complementaire zorg in Nederland zo sceptisch bejegend wordt, lopen we hier volgens het Forum Complementaire Zorg, zoals gezegd, achter op andere Europese landen en de Verenigde Staten. Laat ik nu denken dat door achterop te lopen, Nederland eindelijk eens voorop loopt. ●

*Dr. A. Visser (Helen Dowling Instituut), Drs. M. Busch (Van Praag Instituut), Drs. M. Wismans (Stichting Maia), Complementaire Zorg in Nederland: Pleidooi voor implementatie, opleiding, voorlichting en onderzoek, Forum Complementaire Zorg, mei 2004.